

Oktober 2011

Nyt om uddannelse

DANSK
ERHVERV

1. Praktikpladssituationen

Indgåede uddannelsesaftaler ultimo august 2010 og 2011

	2010	2011	Procent
Bil, fly og andre transportmidler	1.473	1.474	0 %
Bygge og anlæg	3.279	3.434	4,7 %
Bygnings- og brugerservice	319	505	58,3 %
Dyr, planter og natur	2.333	2.212	- 5,1 %
Krop og stil	785	702	- 10,6 %
Mad til mennesker	2.595	2.499	- 3,7 %
Medieproduktion	335	315	- 6 %
Merkantil	7.447	7.037	- 5,5 %
Produktion og udvikling	1.398	1.452	3,9 %
Strøm, styring og it	1.290	1.337	3,6 %
Sundhed, omsorg og pædagogik	11.192	11.226	0,3 %
Transport og logistik	942	1.001	6,3 %
<i>I alt</i>	<i>33.388</i>	<i>33.194</i>	<i>- 0,6 %</i>

Kilde: UNI-C Statistik & Analyse. Udtrækstidspunkt medio september 2011.

Praktikpladssituationen for august 2011

Den seneste praktikpladsstatistik fra undervisningsministeriet udviser umiddelbart status quo på de fleste uddannelsesområder, men kikker man nærmere på antallet af indgåede uddannelsesaftaler, der er registreret her i august 2011 (ikke gengivet) og sammenligner med august sidste år, viser det en beskedent fremgang i antallet af indgåede uddannelsesaftaler på 2 %, i forhold til august sidste år.

Samtidig viser opgørelsen at vi endelig har knækket kurven over praktikpladssøgende, idet antallet af praktikpladssøgende nu er nede på 6.944. Det er et fald på ikke mindre end 12 % sammenlignet med samme periode sidste år. Helt som forventet er der samtidig en vækst i antallet af elever, der er optaget i skolepraktik, der her fungerer som en regulator i perioder, hvor virksomhederne har svært ved at ansætte alle elever, der søger en praktikplads.

Dansk Erhverv mener

Så kan vi endelig begynde at mærke, at det merkantile område trækker fra i praktikpladsstatistikken, 7 % flere uddannelsesaftaler end sidste år på samme tidspunkt. Det er glædeligt, at virksomhederne – på trods af den fortsatte krise – formår at ansætte mange elever. Det vidner om, at virksomhederne ser længere frem, og er fuldt ud klar over vigtigheden i, at uddanne faglærte, så vi ikke kommer i en mangelsituation om bare få år.

Vi må samtidig indstille os på, at der også fremover vil være brug for skolepraktikken, der skal hjælpe med til at sikre, at der bliver uddannet faglærte nok i perioder med mangel på praktikpladser. Derfor er det vigtigt, at vi giver skolepraktikken nogle ordentlige rammer at fungere under. Det kunne f.eks. være en udskillelse af skolepraktikken i selvstændige værkstedsskoler, hvis eneste opgave ville være, at tilrette oplæring i de enkelte fag. Det kunne være et fint mål for det offentlige/private samarbejde at løse sådan en opgave.

2. Regeringsgrundlaget

Danmark har fået en ny regering og en ny undervisningsminister, Christine Antorini, som vi byder velkommen til. Der er samtidig ændret i ministeriets hidtidige ressortfordeling, så de videregående uddannelser på akademi og professionsbachelorniveau er overflyttet til videnskabsministeriet. Dansk Erhvervs kommentarer til det nye regeringsgrundlag gengives her.

Folkeskolen

Under overskriften ”En bedre folkeskole, så flere unge lærer mere” har den nye regering samlet en række konkrete forslag, de ønsker at gennemføre. Det er bl.a. en indsats for bedre læse-, skrive- og regnearbæd ved afslutningen af 2. klasse. Desuden vil regeringen tilbyde udvidet lektiehjælp til alle grupper af elever, undervisning i op til 3 fremmedsprog i skoleforløbet, tilskynde til oprettelse af heldagsskoler og iværksætte forsøg med tolærerordninger. Der ønskes en mere faglig læreruddannelse som forudsætning for et kvalificeret fagligt og pædagogisk læringsmiljø, samt at sikre rammerne for en bedre skoleledelse.

Dansk Erhverv finder, at mange af regeringens forslag peger i den rigtige retning. Det er helt nødvendigt at styrke skolelederens ledelsesopgave i dagligdagen. At skabe en fagligt og pæ-

dagogisk bedre læreruddannelse, der tiltrækker de stærkeste studerende, at sætte ind over for mangler i læse-, skrive- og regnekundskaber, så alle elever opnår disse redskaber tidligt i deres skoleforløb, samt at tage udgangspunkt i det enkelte barns evner og sikre indførelse af en heldagsskole. Det er samtidigt afgørende, at folkeskolen på samme vis og med samme kvalitet, som ved de klassiske kundskaber udvikler elevernes kreative egenskaber og færdigheder.

Dansk Erhverv er samtidigt ærgerlig over, at IT i folkeskolen ikke fremgår i regeringsgrundlaget. Den tidligere regering havde afsat 500 mio. kr. til en digitalisering af læringsmidler, udstyr og kompetenceløft. Det er Dansk Erhvervs vurdering, at digitale løsninger kan styrke elevernes indlæring og kompetencer, og derfor bør det på dagsordenen igen.

Erhvervsuddannelser

Regeringen vil i forbindelse med de kommende trepartsdrøftelser fremsætte forslag til, hvordan kvaliteten på erhvervsuddannelserne kan forbedres. Der skal i særlig grad sættes ind over for det store frafald på uddannelserne. Regeringen vil samtidig skærpe uddannelsesgarantien og sikre praktikpladser, så alle unge kan afslutte deres erhvervsuddannelse. Det skal bl.a. ske ved indførelse af sociale klausuler, hvor der ved offentlige udbud laves aftaler om, at leverandøren opretter eller har oprettet et bestemt antal praktikpladser. Samtidig skal det være dyrere for virksomheder, der ikke tager lærlinge, at svigte deres ansvar. I perioder med lavkonjunktur, hvor arbejdsgiverne ikke kan oprette de nødvendige praktikpladser, vil regeringen give de unge en garanti for en skolepraktikplads.

Frafald på erhvervsuddannelser

Dansk Erhverv mener at regeringens udspil er meget lidt konkret. Der er store problemer med frafald på erhvervsuddannelsernes grundforløb som skal tackles, og der er stadig omkring 20 pct. unge, der aldrig færdiggør en ungdomsuddannelse. Dansk Erhverv erkender at manglen på praktikpladser er en af de store udfordringer, men tvang i form af sociale klausuler eller bøder til virksomheder, der ikke uddanner elever, er ikke vejen frem. Der skal andre midler til, og her kan Dansk Erhvervs forslag om at ansætte vokselever på almindelige ansættelsesvilkår være en af mulighederne.

Gymnasiale uddannelser

Regeringen vil med udgangspunkt i sine uddannelsespolitiske målsætninger om bedre kvalitet i uddannelserne og at flere skal gennemføre en ungdomsuddannelse, foretage et serviceeftersyn af de gymnasiale uddannelsers indhold og rammer. Regeringen ønsker bl.a. at nedbringe klassestørrelserne i gymnasiet, der mange steder er blevet en alvorlig barriere for et befordrende læringsmiljø.

Dansk Erhverv finder at regeringen bør tage mere radikalt fat i de gymnasiale uddannelser, der med den tidligere gymnasireform har fokuseret for meget på tværfaglighed og almen-dannende undervisning. Vi skal bevare de elementer i reformen, der giver eleverne bedre redskaber til metodelæring og formidling og rum, for at få en dybere faglighed.

Flexuddannelse til unge med manglende forudsætninger

Regeringen ønsker at indføre en fleksuddannelse med skræddersyede uddannelsesforløb rettet mod unge, der mangler forudsætning til at deltage i en almindelig ungdomsuddannelse. Den unge skal kunne gennemføre moduler inden for ungdomsuddannelser, produktionsskoler og højskoler mv., der tilsammen skal udgøre en fuld ungdomsuddannelse.

Dansk Erhverv erkender at der mangler tilbud til unge, der ikke har tilstrækkelige forudsætninger for at deltage i en ungdomsuddannelse. Vi mener imidlertid ikke at der er behov for at etablere en ny uddannelse ved siden af de bestående ungdomsuddannelser, men snarere at folkeskolen kvalificeret forbereder de unge til at indgå i en ungdomsuddannelse.

Voksen- og efteruddannelse

Regeringen ønsker at drøfte hvorledes der med arbejdsmarkedets parter i de kommende trepartsforhandlinger kan ske en styrkelse af voksen- og efteruddannelsesindsatsen, så flere ufaglærte får en kompetencegivende uddannelse. Regeringens mål er at løfte den samlede efteruddannelsesaktivitet, så flere personer kan påbegynde en kompetencegivende uddannelse, – enten på faglært eller videregående niveau.

Dansk Erhverv finder at en kommende voksen- og efteruddannelsesindsats er helt central, hvis vi skal skabe en kvalificeret arbejdsstyrke, der kan udfylde de jobs, som især i fremtiden vil være at finde inden for servicefagene. Det kræver et gigantisk uddannelsesløft for de mange ufaglærte og faglærte med en uddannelse, der ikke længere er tidssvarende og efterspurgt. Det vil være nødvendigt at tilrettelægge forløb, der fører den enkelte frem til faglært status eller hurtigere gennem en videregående voksenuddannelse. I den forbindelse finder Dansk Erhverv det mindre hensigtsmæssigt at professionshøjskoler og erhvervsakademier nu flytter over i det nye ministerium for videregående uddannelser sammen med universiteterne. Nødvendigheden af, at disse uddannelsesinstitutioner har et tæt samarbejde med erhvervslivet og ungdomsuddannelserne, bliver ikke mindre. Ressortministerierne får en klar opgave i at fastholde og sikre en sammenhæng mellem uddannelserne.

Mål for videregående uddannelse

Dansk Erhverv glæder sig over at den ny regering vil sikre udbuddet af kvalificeret arbejdskraft, ved at øge antallet af studiepladser og hæve målsætningen til, at 25 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en lang videregående uddannelse. Det er en afgørende forudsætning for at Danmark kan klare sig i fremtidens globale videnkapløb. Ud over antallet af studiepladser, må der også sættes fokus på kvaliteten af uddannelserne og arbejdsmarkedets efterspørgsel på de færdiguddannede.

Intelligent taxametersystem

Ved at sikre at 25 pct. af en ungdomsårgang får en lang videregående uddannelse, nærmer vi os målet, men det er også af stor betydning, hvilke uddannelser der udbydes. Dansk Erhverv har lanceret et forslag til et nyt såkaldt intelligent taxametersystem, som belønner universite-

terne for at uddanne unge på studier, som vi historisk ved, der er stor efterspørgsel efter i det private erhvervsliv. Forslaget er ikke en spareøvelse, men flytter blot penge fra uddannelser med mindre jobrelevans til uddannelser med større jobrelevans. Hermed får universiteterne et klart incitament til at styrke jobrelevansen på alle fag. Taxametermodellen er dynamisk og ændres hvert år ud fra kandidaternes beskæftigelsesprocent og lønniveau, så ingen behandles unfair. Hvis vi flytter 400 studerende fra den tredjedel af de lange videregående uddannelser, der fører til den laveste produktivitet, til den tredjedel der fører til den højeste produktivitet, opnås der på sigt en BNP-gevinst på omkring 6,6 mia. kr. årligt. Penge, som der i den grad er brug for til at sikre kvalitet i uddannelserne. En del af gevinsten ved indførelsen af systemet kan eventuel reserveres til at "skærme" små fag mod store udsving, således at man undgår tab af faglige miljøer, der vil være svære at genopbygge.

SU-systemet

Regeringen vil bevare SU-systemet i dets nuværende form og udbygge det med positive incitament, der kan få unge til både at begynde tidligere på deres uddannelse og gøre uddannelsen hurtigere færdig end i dag. Det er for uambitiøst, Danmark er det land i verden der bruger flest penge på uddannelsesstøtte i forhold til landets produktion. Samtidig er danske unge væsentligt længere tid om at gennemføre deres uddannelse sammenlignet med unge i mange andre lande.

Dansk Erhverv arbejder for at få omfordelt midler fra SU til i stedet at sikre uddannelser af høj kvalitet og flere studiepladser, mens lånemulighederne for de studerende samtidig forbedres. Princippet om lige og gratis adgang til uddannelse skal fastholdes. I en tid hvor finanserne er knappe, og hvor der skal investeres i fremtidens vækst, nytter det ikke, at de studerende kan bryste sig af en høj levestandard, men et middelmådigt uddannelsesniveau. Dansk Erhverv har foreslået, at afskaffe fjumreåret og de såkaldte cafépenge (hjemmeboende SU), samt at omlægge fra SU-stipendium til studielån på overbygningen, samtidig med at der indføres et års SU til de studerende, der gennemfører deres bacheloruddannelse på normeret tid, en såkaldt bachelor-bonus. Det er Dansk Erhvervs holdning, at en del af de mere end 15 mia. kr., der årligt bruges på SU kan bruges langt bedre end i dag. Der skal sættes på at sikre mere kvalitet og fleksibilitet i uddannelser.

Hurtigt spor for studerende, der gennemfører på normeret tid

Dansk Erhverv ser med interesse på den ny regerings forslag om at ændre uddannelsernes tilrettelæggelse, f.eks. ved at indføre et hurtigt spor for de studerende, der ønsker at færdiggøre deres uddannelse på normeret tid, eller endda hurtigere. Men det skal på det kraftigste understreges at det ikke skal gå ud over uddannelsernes kvalitet, eller ved at reducere pensum eller undervisning. Dansk Erhverv har foreslået at man fremmer de studerendes muligheder for fleksibilitet i studierne, ved at sikre regelmæssig afholdelse af re- og sygeeksamen, tilstrækkeligt udbud af fag samt bedre muligheder for at tage fag i ferieperioderne. Ligeledes skal flere undervisningstimer, mere forskningsbaseret uddannelse og bedre vejledning prioriteres.

Dansk Erhverv arbejder løbende for at gennemføre vores synspunkter i dialog med de enkelte politiske partier, og således også på de ovenstående områder i det nye regeringsgrundlag.

3. Sorø-mødet 2011

D. 9. – 11. august løb undervisningsministerens traditionsrige Sorø-møde af stablen. Sorø-mødet har gennem årene udviklet sig til skiftende undervisningsministres uformelle tænketank, og i år formulerede daværende undervisningsminister Troels Lund Poulsen temaet: »Erhvervsuddannelserne og Danmark i vækst«. Inviterede aktører fra erhvervsuddannelsesområdet diskuterede her, hvordan erhvervsuddannelserne kan bidrage til vækst i Danmark.

De erhvervsuddannede er kernearbejdskraften på arbejdsmarkedet, og erhvervsuddannelserne er gode uddannelser, men det er afgørende at praktikpladssituationen forbedres. Så langt var arbejdsgivere og arbejdstagere enige på Sorø-mødet. Administrerende direktør i DA Jørn Neergaard Larsen og Harald Børsting, der er formand for LO, var blandt andet på talerstolen.

”Praktikpladsområdet er fortsat præget af krise. Bedre rammer for vækst kan bidrage til flere praktikpladser. En investering i en dygtig elev er en investering i fremtiden,” opsummerede Jørn Neergaard Larsen situationen i sit oplæg.

Måltrettet talentudvikling og tæt kontakt til erhvervslivet

Jørn Neergaard Larsen roste erhvervsuddannelserne for at forene erhvervslivet og de unge på et tidligt tidspunkt. De unge får mulighed for at vælge et spor tidligt i deres liv, og arbejdsmarkedet får ny viden ind via eleverne.

Jørn Neergaard Larsen pointerede at de erhvervsuddannede er kernearbejdskraften på arbejdsmarkedet, og at alle unge skal tændes til at tage en uddannelse. På erhvervsuddannelsesområdet skal det blandt andet ske gennem måltrettet talentudvikling og tæt kontakt til erhvervslivet:

”Vækst og vores erhvervsuddannelser er uadskillelige. Vi har både store vækstproblemer og udfordringer, der skal løses på erhvervsuddannelsesområdet. Uddannelse betyder noget for vores velstand og den velstand, vi kan tilbyde de kommende år. Arbejdspladser vil blive ved med at forsvinde også efter krisen. Allerede i dag har vi svært ved at konkurrere på uddannelser i vores nabolande og EU-landene.”

To parallelle uddannelsesspor

DA har tre konkrete forslag til udvikling af erhvervsuddannelserne.

1. Vi skal holde op med at betragte erhvervsuddannelserne som uddannelser for dem, der ikke kan klare gymnasiet.
2. For hver af de 12 indgange til erhvervsuddannelserne skal der stilles relevante adgangskrav for, at man kan begynde på en uddannelse. Manglende kvalifikationer er en vigtig grund til det alt for store frafald.
3. DA foreslår at der i erhvervsuddannelserne udvikles to parallelle uddannelsesspor. Det ene spor skal være et talentspor for særligt motiverede dygtige unge. Det skal være med til at ændre erhvervsuddannelsernes omdømme.

Alle parter skal bidrage

Harald Børsting roste erhvervsuddannelsessystemet for de mange unge, der hvert år trods alt gennemfører en erhvervsuddannelse.

”Vi skal have flere til at fuldføre, men vi skal også glæde os over de mange, der gennemfører en erhvervsuddannelse hvert år. Jeg er glad for, at arbejdsgiverne er klar over, at det er på erhvervsuddannelserne en stor del af kernearbejdskraften skabes, ” sagde han med henvisning til Jørn Neergaard Larsens oplæg.

LO's formand fremhævede manglen på praktikpladser som en af de største udfordringer for erhvervsuddannelserne.

”Alle de virksomheder, der kan, skal bidrage ved at tage elever. Jeg er ikke i tvivl om at frafaldet har flere forklaringer, men en af de centrale er at der mangler gennemførelsesgaranti. Mange falder fra fordi de ikke kan finde en praktikplads,” sagde Harald Børsting, der dog roste det arbejde for at skabe praktikpladser, som allerede er gjort.

Han foreslog i højere grad at overveje indførelse af uddannelsesklausuler, og stilledes samtidig spørgsmål ved, om de økonomiske incitamenter er skruet rigtigt sammen. Han vil blandt andet gerne have undersøgt, om den offentlige sektor kan levere flere praktikpladser.

”Det er vigtigt at de unge ved, at de kan få en praktikplads når de søger ind, men det vigtigste er konjunktoren, og derfor skal vi have fat i væksten. Det er den væsentligste faktor til at ska-

be praktikpladser,” sagde LO-formanden og påpegede at kvaliteten skal følge med. Derfor skal alternativer til traditionelle praktikpladser overvejes nøje.

En vækstnation lapper ikke på enkeltelementerne

Formand for Danske Erhvervsskoler - Lederne, Peter Amstrup, opfordrede i sit oplæg på Sorø-mødet undervisningsministeren til at brede blikket ud. Det proklamerede 360-graders eftersyn af erhvervsuddannelserne bør i stedet omfatte alle ungdomsuddannelser, og dermed også de gymnasiale uddannelser: ”Hvis Danmark skal være en vækstnation, nytter det ikke at lappe på enkeltelementer. Vi er nødt til at have modet til at skabe forandringer”, sagde han blandt andet.

Denne adskillelse mellem de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne fremhævede Lars Goldschmidt fra DI også: ”Der skal være kortere afstand mellem de forskellige ungdomsuddannelser. For eksempel som man ser det på diverse campus, på universiteterne”. Lars Goldschmidt fremhævede skolepraktikken som en mulig regulator, men sagde samtidig, at en erhvervsuddannelse skulle skabe værdi. Det var noget de unge forstod, og her kom skolepraktikken til kort.

Vi skal turde satse på udvikling af uddannelserne, sagde Svend Berg fra Dansk Erhverv. Vi står over for et gigantisk uddannelsesløft, hvor vi skal evne at løfte de mange ufaglærte og faglærte med en uddannelse, der ikke længere er efterspurgt, over i nye jobs, som der er efterspørgsel på i fremtiden. Det vil kræve et nyt syn på de faglige uddannelser og den måde, vi løfter folks uddannelser på. Vi har ikke tid til at lade dem alle gennemløbe en traditionel erhvervsuddannelse. Vi må bygge på de kompetencer, som mange af dem allerede har. Det kræver store forandringer i de faglige udvalg. Endelig slog Svend Berg også til lyd for indførelse af en lettere adgang til faglært uddannelse for alle over 25 år. Her er ikke brug for uddannelsesgaranti og for lærekontrakt. Disse medarbejdere har været længe på arbejdsmarkedet og ved, hvad de går ind til.

Erhvervsuddannelserne er en succes og et sundt system. Erhvervsuddannelserne er bedre end sit rygte. Og erhvervsuddannelserne er ryggraden i det danske samfund. Der manglede ikke positive ord om erhvervsuddannelserne på Sorø-mødet. Alligevel var de fleste oplægsholdere enige om, at der er rum for en forbedring af uddannelserne.

4. Parat til uddannelse?

- Om unges uddannelsesrejser og frafald

D. 24. august 2011 inviterede tænketanken DEA til konference om frafaldsproblematikken på erhvervsskoleområdet og om 95 % -målsætningen under overskriften ”De frafaldstruede unge og deres uddannelsesrejse”. 185 deltagere bredt repræsenteret fra landets erhvervsskoler, UU-vejledningscentre, ministerier, folkeskoler og en række interesseorganisationer deltog. Heriblandt også Dansk Erhverv.

Deltagerne var inviteret til at bidrage til debatten om, hvordan vi skal sikre at flere unge i fremtiden får en ungdomsuddannelse.

Chalotte Hassø fra Hassø Consulting præsenterede i sit oplæg projektet ”Parat til uddannelse?”. Projektet blev søsat for at blive klogere på unge frafaldstruede. Hvad motiverer dem til at vælge en uddannelse i første omgang, og hvad får dem til at hoppe fra undervejs? Undersøgelsen er blevet til på baggrund af 34 frafaldstruede unges historier.

Charlotte forklarede at de unge opfatter det at skifte uddannelse som en rejse. De er ikke i tvivl om, at de skal *have* en uddannelse. Tvivlen kommer, når det handler om *hvilken* uddannelse de skal vælge. Resultatet er at de prøver sig frem.

En anden konklusion i undersøgelsen var, at de fleste frafaldstruede netop er frafaldstruet på grund af private problemer, der ikke bliver tacklet/opdaget i tide.

Lektor Christian Helms-Jørgensen fra Institut for Psykologi og Uddannelsesforskning ved RUC pointerede i sit oplæg, at frafald på erhvervsuddannelserne såvel som praktikpladsproblemet er et komplekst problem. Når uddannelsespolitikken både vil have verdensklasse og give tilbud til de svageste, rejses der i disse modsætninger en række dilemmaer, som betyder at en indsats mod frafald ét sted i systemet risikerer at øge problemerne et andet sted.

Christian Helms-Jørgensen er redaktør på bogen ”Frafald i erhvervsuddannelserne”, der netop blev udgivet i august måned. Flertallet af de danske forskere på erhvervsuddannelsesområdet har her bidraget til en artikelsamling, hvor det overordnede budskab er, at alle bør gå til uddannelsesproblemet med øje for problemets kompleksitet, fremfor at tro på de enkelte svar, der præger debatten i offentligheden.

Oplæggene, debatten og en række af deltagernes spørgsmål, erfaringer og løsningsforslag, blev efter konferencen til en afsluttende del af DEAs rapport ”Parat til uddannelse. Rapporten kan findes på DEAs hjemmeside www.dea.nu.

På baggrund af konklusionerne i rapporten, har DEA udvalgt tre indsatsområder. For det første skal der arbejdes med at forbedre muligheden for afklaring hos de unge. Både i grundskolen og på EUD. For det andet skal der skabes bedre videndeling og samarbejde mellem

relevante aktører, og sidst som det tredje, skal der designes bedre alternativer til de demotiverede unge.

5. Uddannelseskonference og fagprøvepris

Dansk Erhverv afholdte den 23. september 2011 en større uddannelseskonference med titlen ”Fra ekspedient til sælger”.

Detailbranchen er kendetegnet ved, at skulle forandre sig meget hurtigt, så branchen bl.a. kan imødekomme kundernes behov, deres indkøbsadfærd, anvendelse af ny teknologi. Det stiller også nye krav til de ansattes kompetencer.

På konferencen blev der stillet skarpt på, hvad fremtidens kernekompetencer er for en medarbejder i detailbranchen.

Dansk Erhverv havde inviteret en række oplægsholdere, som alle har gjort sig unikke erfaringer med, at udvikle deres medarbejdere indenfor koncept, salg og drift og med at skabe synlige karriereveje i branchen. De deltagende oplægsholdere var:

- MATAS: HR-direktør Henrik Dybdahl
- JYSK: HR-direktør Jan Verhoek
- DANSK SUPERMARKED: HR-direktør Finn Lund Andersen
- ONE2CONSULT: Ejer Jan Furbo

Dagens oplægsholdere i selskab med markedsdirektør Henrik Hyldtoft, Dansk Erhvervs Fagprøvepris vinder og markedsdirektør Henrik Hyldtoft, Dansk Erhvervs Fagprøvepris vinder. (FOTO: Kaj Bonne)

elens Fagprøvepris
rakt med en samlet

præmiesum på 60.000 kr. Du kan læse mere om arrangementet i Dansk Erhvervs avis, nummer 12.

Fra venstre: Lars Mortensen – styrelseschef i Undervisningsministeriet, Anne Klarborg Søndergaard – vinder af 3. præmien, Puk Bos – vinder af 1.præmien, Preben Baun Pedersen – vinder af 2.præmien, samt Henry S. Meyer – formand for Dansk Principalforening og for dommerkomiteén for Detailhandelens Fagprøvepris. (FOTO: Kaj Bonne)

6. Nordisk møde for handelsskoler - Finland

Der har i mange år været et samarbejde mellem de nordiske lande om handelsskoleundervisning, i foreningen ”Nordisk Komite for Handelsskoleundervisning – NKH, hvor Norge, Sverige, Finland, Færøerne, Island og Danmark deltager. NKH har som mål at udbrede kendskabet til uddannelsessystemerne i de nordiske lande på handelsskoleområdet, og bruges til gensidig information om planer for og udvikling af de enkelte landes uddannelsessystemer.

Danmark er, lige som de øvrige nordiske lande, repræsenteret i komiteen med en person udpeget af undervisningsministeriet, en fra Danske Erhvervsskoler-Lederne, en fra Handelsskolernes Lærerforening, en fra HK og en fra Dansk Erhverv. Møderne holdes på skift i de nordiske lande, og dette års møde fandt sted i september i Jyväskylä, Finland. Hvert af de deltagende lande udfærdiger forud for mødet en national rapport, hvor vi beskriver de udfordringer vi hver især står over for, og de planer der er for ændringer på området. Hvert år beskriver man desuden to emner nærmere. I år var det ”Eleven i fokus i skole og på virksomheden” samt ”Hvad giver god læring”. Rapporterne kan læses på www.nkh.nu

Nedenstående afsnit er en gengivelse af det afsluttende afsnit i den danske rapport:

Ser man på udviklingen de seneste 10 år, er der en klar tendens til, at de unge i stigende grad vælger de gymnasiale uddannelser, og dermed er tilmeldingerne til erhvervsuddannelserne faldet. Der er dog hvert år cirka lige mange, der begynder på en gymnasial uddannelse og på en erhvervsuddannelse, hvilket skyldes at der er mange voksne på erhvervsuddannelserne. Ser man på de kønsmæssige forskelle tegner der sig et billede af, at der er flere drenge end piger, der vælger erhvervsuddannelserne. Hos drengene er det dog de tekniske uddannelser der er mest populære. Den merkantile indgang vælges især blandt pigerne.

Kun cirka halvdelen af de elever, der gennemfører grundforløbet, starter på et hovedforløb og gennemfører dermed reelt en merkantil erhvervsuddannelse. Dette skyldes i høj grad at der er mange tvivlere på grundforløbet. Eleverne på det merkantile grundforløb er kendetegnet ved at have en højere andel af elever, der har valgt af "nød" end af interesse. Det merkantile grundforløb er stedet, hvor tvivlerne tager hen.

Noget der kendetegner elevernes opfattelse af det merkantile grundforløb, er slægtskabet med gymnasiet. For de elever, der ikke er praktisk anlagt og dermed vælger en teknisk eller kreativ uddannelse, men heller ikke er bogligt stærke nok til at klare gymnasiet, bliver det merkantile grundforløb derfor ofte en løsning. Elevernes følelse af at have et slægtskab med gymnasierne ses også i det sociale miljø på det merkantile grundforløb. Mange af de elever, der er på det merkantile grundforløb bruger tiden på at modnes og blive klar til anden uddannelse. De trives på det merkantile grundforløb fordi de oplever et godt socialt miljø, og et overkommeligt fagligt niveau.

For elever som er i tvivl om, hvilken uddannelse de skal vælge, spiller både forældre, vejledere og venner en endnu større rolle, end for de øvrige elever. Sammenlignet med elever på blandt andet handelsgymnasiet og det tekniske gymnasium, spiller eud-elevernes forældre en større rolle i forbindelse med deres valg af uddannelse. Dette kan hænge sammen med et større behov for støtte, idet valget af en erhvervsuddannelse ofte indebærer, at de unge står over for at skulle træffe et egentligt erhvervsvalg.

For at fastholde eleverne i erhvervsuddannelsessystemet, har erhvervsskolerne siden 2008 én gang årligt udarbejdet handlingsplaner. I handlingsplanerne opstiller skolerne årlige mål for, hvor meget skolen vil nedbringe frafaldet. Handlingsplanerne er således et styringsredskab med fokus på øget gennemførelse. De er et vigtigst redskab på erhvervsskolerne til opfyldelse af regeringens målsætning om, at mindst 95 procent af alle unge gennemfører en ungdomsuddannelse i 2015. Handlingsplanerne for 2010 har vist at skolerne er blevet mere målrettede i de indsatser, der igangsættes for at få flere elever til at gennemføre en erhvervsuddannelse. Blandt andet er frafaldet mindsket gennem effektiv registrering, gennem særlige indsatser i forhold til etniske minoritetsunge, via brobygningsaktiviteter med videre. Desuden bruges lektiecaféer, mentorordninger med videre i bestræbelserne på, at fastholde eleverne. Morgenmad og motion kan også hjælpe med til at fastholde de unge på uddannelserne, viser erfaringer fra flere forskellige erhvervsskoler.